

เทศน์อบรมฆราวาส ณ สวนลุมพินี กทม.

เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๒(เย็น)

สงสารโลก

นำกลัวฝนตกเหลือเกินนะ ใครก็คาดคิดกันว่าหลวงตาบัวมาที่นี่ จะมาห้ามฟ้าห้ามฝน เราไม่ได้มาห้ามฟ้าห้ามฝน เข้าใจหรือ เวลาฝนตกมาลูกศิษย์แผ่นดินหลวงตากี้แผ่นดินได้เหมือนกัน วันนี้การแสดงธรรมก็จะมีกรับส่วนตามเวลาของฟ้าของฝนจะไม่ค่อยสะดวกในการแสดงและการฟังเท่าที่ควร และวันนี้เป็นวันอุตมมหมามงคลแก่พี่น้องชาว กทม.ของเราและจังหวัดใกล้เคียงที่ได้มาร่วมกำลังศรัทธาช่วยชาติ มีพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี ท่านเสด็จมาเป็นประธาน มาเป็นพ่อเป็นแม่ เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของพี่น้องชาวไทยเรา รู้สึกว่าเป็นเกียรติแก่ประเทศไทยของเราเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งดำเนินการใหญ่โตดังที่ปฏิบัติมานี้

เฉพาะอย่างยิ่งคือวันนี้เป็นวันสำคัญ ท่านได้เสด็จมาเป็นเกียรติและเป็นร่มโพธิ์ร่มไทยแห่งชาติไทยของเรา หลวงตาเองก็ได้อุตสาหะพยายามตะเกียกตะกายเพื่อช่วยชาติเรื่อยมา เริ่มต้นก็บำเพ็ญประโยชน์แก่โลกตามอัธยาศัยของตน คือไม่ได้บอกกล่าวที่ไหน จตุปัจจัยไทยทานมีมากน้อย เราบริจาคด้วยความเมตตาต่อโลกทั่ว ๆ ไป เรียกว่าทั่วประเทศไทย เริ่มต้นตั้งแต่การสงเคราะห์สงหาคนทุกข์คนจนไม่มีประมาณ จากนั้นก็สร้างสถานสงเคราะห์ที่ราชการต่าง ๆ โรงร่ำโรงเรียน กระทั่งถึงโรงพยาบาลมีจำนวนมาก เฉพาะโรงพยาบาลแล้วร่อยกว่าโรง

นี้ได้ทำตามตามอัธยาศัยของตน ไม่ได้เกี่ยวข้องกับโครงการช่วยชาตินี้เลย เริ่มทำมาตั้งแต่มาตั้งสำนักวัดป่าบ้านตาดเรื่อยมาจนกระทั่งบัดนี้ แล้วก็มาประสบพบเห็นวิกฤตการณ์แห่งชาติไทยของเราซึ่งค่อนข้างจะน่าวิตกมาก จึงได้อุตสาหะพยายามออกมาช่วยเหลือ โดยวิธีการเป็นผู้นำของพี่น้องชาวไทยทั้งชาติ ได้พากันร่วมมือร่วมใจกันด้วยความรักชาติเป็นสำคัญ

สัตว์เขาก็มีชาติเป็นที่รัก สัตว์ประเภทต่าง ๆ เขามีชาติเป็นที่รัก มนุษย์เราก็มีชาติเป็นที่รักอยู่เป็นกลุ่มเป็นก้อนเป็นประเทศเขตแดน ประเทศไทยของเราก็เป็นประเทศหนึ่งซึ่งเป็นชาติไทยเต็มตัว เมื่อเป็นเช่นนั้นความรักชาติ ความทะนุถนอมการบำรุงรักษา จึงเป็นหน้าที่ของคนไทยเราทุก ๆ ท่าน ต่างคนต่างร่วมมือร่วมใจกันสงวนรักษาและบำรุงชาติไทยของเราให้แน่นหนามั่นคงขึ้นไปโดยลำดับ เช่นวันนี้ก็เป็นวันที่ทางกรุงเทพมหานครเราได้ตั้งหลักใหญ่ขึ้นมา มีการทอดผ้าป่า รวมกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง รวมกำลังกันเข้ามาบริจาคเป็นกองผ้าป่ามหาบังสุกุลเพื่อชาติไทยของเรา เพราะเวลานี้กำลังจำเป็นมาก

เฉพาะอย่างยิ่งทองคำเป็นสิ่งจำเป็นมากในชาติไทยของเรา และการบำเพ็ญกุศลคราวนี้ก็มุ่งหน้าต่อทองคำ ที่จะให้ถึงจุดที่ต้องการคือ ๑,๐๐๐ กิโล หรือ ๑ ตัน ก่อนที่จะมอบทองคำเข้าสู่คลังหลวงของเราในวันที่ ๔ พฤษภาคม พร้อมกับดอลลาร์ ๓ ล้านดอลล์ นี่เป็นวันที่เราจะมอบ สำหรับทองคำเวลานี้ยังไม่พอ แต่ความหวังของหลวงตามีความเชื่อมั่นต่อพี่น้องชาวไทยที่รักชาติของเรา ต่างท่านต่างจะช่วยกันอุดหนุนให้ถึงจุดที่หมายคือ ๑,๐๐๐ กิโลในไม่ช้านี้

เวลานี้ทองคำขาดในจุดที่ต้องการประมาณ ๖๐ กิโลหรือ ๕๙ กิโลนี้ จุดนี้เป็นจุดตายตัว คือทองคำทั้งหมดในการหลอมคราวนี้เราจะให้ได้ ๖๒๐ กิโล เวลาหลอมเสร็จเรียบร้อยแล้วก็จะลดประมาณ ๒๐ กิโล ให้คงที่อยู่ ๖๐๐ กิโล รวมกับทองคำที่ได้มาแล้วฝากคลังหลวงไว้เวลานี้ ๕๐๐ กิโล ทั้ง ๕๐๐ กิโลที่ฝากไว้แล้วนั้นและ ๖๐๐ กิโลซึ่งกำลังหลอมและรวบรวมอยู่เวลานี้ ๖๐๐ กิโล นี้จะให้ถึงจุดที่ต้องการคือ ๑,๐๐๐ กิโล เรียกว่าขาดไปไม่ได้แม้สักต่างค์หนึ่ง

เพราะชาติไทยของเราเป็นชาติที่มีคุณค่ามากที่สุด ทองคำเพียง ๑,๐๐๐ กิโลขาดเพียง ๕๖ กิโลหาไม่ได้แบบนี้ไม่มี ต้องได้อย่างแน่นอนในไม่ช้านี้ นี่เป็นความมุ่งมั่นและความเชื่อมั่นของหลวงตาที่มีต่อพี่น้องชาวไทยทั้งหลาย ซึ่งต่างท่านต่างอุทิศทรัพย์พยายามบริจาคกันมาโดยลำดับลำดับ จนกระทั่งถึงได้จำนวนขนาดนี้ ก็เพราะน้ำใจของพี่น้องชาวไทยที่รักชาติทั้งหลายร่วมมือร่วมใจกัน

หลวงตาจึงเป็นที่ภูมิใจกับพี่น้องชาวไทยเราทุก ๆ จังหวัดบรรดาที่ผ่านมาแล้ว รู้สึกว่าเป็นที่ภาคภูมิใจทั่วถึงกันหมด ไปที่ไหนมีความยิ้มแย้มแจ่มใสบริจาคเต็มความสามารถของของตน ๆ ทุกจังหวัด ไม่เคยได้มีข้อตำหนิติเตียนว่ามีกำลังด้อยหรือไม่มีความยิ้มแย้มแจ่มใส ไม่มีความพอใจในการสนับสนุนเพื่อช่วยชาติของตน ล้วนแล้วตั้งแต่มีความปลื้มปิติยินดี นับตั้งแต่ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดลงมาตลอด พ่อค้าประชาชนทั้งหลาย มีความยิ้มแย้มแจ่มใส พร้อมหน้าพร้อมตากันบริจาคตลอดมา

หลวงตาจึงรู้สึกซาบซึ้งในจิตใจเป็นอย่างมาก และมั่นใจว่า การดำเนินเพื่อช่วยหรืออุดหนุนอุ้มชูชาติไทยของเราคราวนี้ จะเป็นไปตามความมุ่งหมายเป็นระยะ ๆ ไป เริ่มต้นตั้งแต่จะตั้งตัวได้และสมบูรณ์พูนผลเป็นลำดับ เพราะอำนาจแห่งกำลังรักชาติและความเสียสละ ความพร้อมเพรียงสามัคคีแห่งชาติไทยของเรากลมกลืนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน สามารถหนุนชาติไทยของเราให้ขึ้นอย่างเด่นดวงโดยไม่ต้องสงสัย

วันนี้ได้พูดถึงเรื่องการบริจาคช่วยชาติของเรานี้เป็นลำดับแรก เพราะเห็นว่าชาติเป็นศูนย์ที่ตั้งอยู่แห่งคนไทย ทุก ๆ ท่านเป็นคนไทยร้อยเปอร์เซ็นต์เหมือนกันหมด

เมื่อเป็นเช่นนั้นต่างคนต่างเสียสละด้วยความรักชาติของตน ก็จะถึงขั้นสมบูรณ์พูนผล โดยไม่ต้องสงสัย และอันดับที่สอง คืออันดับแรกได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ที่ได้นำเข้ามาอุดหนุน คำจูนชาติไทยของเรา อันดับที่สองก็คือกำลังใจเป็นสำคัญ กำลังใจต้องเกี่ยวข้องกับศีลธรรม

ธรรมเป็นเครื่องหล่อเลี้ยงจิตใจแล้วจิตใจย่อมมีหลักมีเกณฑ์มีเหตุมีผล ในการเคลื่อนไหวไปมา การกระทำหน้าที่การงาน ตลอดจนราชการต่าง ๆ จะเป็นงานที่มีหลักมีเกณฑ์มีเหตุมีผล ถ้าว่าความประพฤติก็สะอาด หน้าที่การงานก็สะอาด ผลที่ได้มาจากหน้าที่การงานทุกประเภท ด้วยความเป็นผู้มีธรรมเป็นเครื่องประกันจิตใจแล้ว ย่อมเป็นไปได้เพื่อความราบรื่นดีงาม ไม่ค่อยล่อแหลมต่ออันตราย ดังนั้นขอพี่น้องชาวไทยจงยึดหลักธรรมไว้เป็นหลักใจและหลักความประพฤติเป็นลำดับไป

เวลานี้ชาติไทยของเรา รู้สึกจะด้อยในทางด้านศีลธรรม ที่กล่าวทั้งนี้ก็เพราะหลวงตาบัวก็เป็นชาวไทยและเป็นพระของพี่น้องชาวไทย ทั้งเป็นผู้นำของพี่น้องชาวไทยด้วย เมื่อเห็นว่ามี ความบกพร่องตรงไหน ซึ่งควรจะส่งเสริมหรือแก้ไขตัดแปลง ก็ได้เตือนให้พี่น้องทั้งหลายโดยทางศาสนธรรม เพราะการนำชาติคราวนี้ นำด้วยศาสนา มีศาสนาเป็นผู้นำ พระคือหลวงตาเป็นผู้นำที่แทนศาสนา จึงต้องได้แนะนำสั่งสอนพี่น้องชาวไทยเรา ตามส่วนที่เห็นว่าพอเป็นไปได้

ศีลธรรมนั้นเป็นหลักใจอันสำคัญมากประจำชาวพุทธของเรา ประเทศไทยเราทั้งชาติรู้สึกจะถือพุทธศาสนาอย่างน้อยไม่ต่ำกว่า ๘๐ % แต่ความประพฤติความสะอาดแสวงหาหลักหาเกณฑ์ตามความเป็นลูกชาวพุทธโดยทางด้านศีลธรรมนี้ รู้สึกว่าด้อยอยู่มากทีเดียว เป็นที่น่าวิตกวิจารณ์อย่างยิ่งในสายตาของธรรม

เพราะไม่มีหลักใจ ใจไม่มีธรรมเป็นเครื่องกำกับรักษา การคิดอ่านไตร่ตรองอะไรมักจะเป็นเรื่องของกิเลสความสกปรกกลามก เป็นผู้จุดผู้ลากให้คิดให้ทำให้พูดให้ตะเกียกตะกายให้ดิ้นรนเสียมากต่อมาก ส่วนอรรถธรรมที่จะพาให้คิดให้ตะเกียกตะกายเพื่อสารคุณแก่ตนและส่วนรวมนั้นรู้สึกจะมีน้อย เพราะกิเลสคือความหลอกลวง ความเศร้าหมองครอบงำอยู่ในจิตใจ ทำสิ่งใดจึงมักจะไม่ว่างสะอาดสะอาด เป็นไปด้วยกิเลสครอบงำอยู่เสมอ มักจะสกปรกในทางความประพฤติหน้าที่การงาน ตลอดจนการบำเพ็ญตนทางด้านจิตใจไม่ค่อยมีกัน

หลักใจนั้นได้แก่ธรรม ธรรมเป็นที่พึ่งของใจ วัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น เงินทองข้าวของ ตึกรามบ้านช่อง สมบัติบริวารต่าง ๆ ซึ่งเป็นด้านวัตถุนั้นเป็นที่พึ่งของกาย ใจอาศัยได้เพียงเล็กน้อย ๆ ไม่ได้เป็นสารประโยชน์อันใดยิ่งกว่าผู้มีเรื่อใจคือธรรมเป็นที่อยู่ เพราะฉะนั้นจึงควรให้มีธรรมเป็นหลักใจ ขึ้นต้นก็คือให้มีสติธรรม คำว่าสตินี้ระลึกทั่ว

อยู่โดยสม่ำเสมอ คนมีสติระลึกไว้ด้วยอยู่โดยสม่ำเสมอ ย่อมจะรู้ความเคลื่อนไหวคลาดผิดถูกประการต่าง ๆ ซึ่งเกิดขึ้นจากใจที่คิดปรุงออกมาได้ดี การจะพูดการจะทำย่อมมีสติและพินิจพิจารณาโดยทางปัญญาแฝงกันไปด้วย ให้ได้เลือกเฟ้นหน้าที่การงานนั้นเท่าที่ควรก่อนที่จะทำ ดีกว่าที่จะปล่อยให้แต่กิเลส ความโลภ ความโกรธ ราคะตัณหา เหล่านี้เรียกว่ากิเลส คือภัยของใจ จุตลากไปโดยถ่ายเดียว ควรที่จะมีธรรมเป็นเครื่องยับยั้งกันไว้พอประมาณ

เช่น ความโลภก็อย่าโลภมากเกินไปจนเหตุเกินผล มันเป็นเรื่องของกิเลสจตุลาคคนให้ลุ่มจม แทนที่จะรำรวยตามความโลภของกิเลสหลอกหลวง คำว่าความโลภคือความอยากได้มาก ๆ ความอยากความหิวโหยธรรมดา เหล่านี้มีได้ด้วยกันทั้งด้านธรรมะ ทั้งด้านกิเลส คืออธรรม ซึ่งเป็นข้าศึกของธรรม ความอยากธรรมดาของผู้มีธรรม เราทุกคนมีความอยากด้วยกัน เพราะไม่ใช่คนตาย แต่ให้อยากอยู่ในกรอบแห่งศีลแห่งธรรม ความอยากนี้จะยังประโยชน์ให้สำเร็จเท่าที่ควร

ถ้าความอยากนี้ปราศจากศีลธรรมแล้วจะเป็นไฟลามทุ่ง อยากไม่หยุดไม่ถอยได้เท่าไรไม่พอ ๆ ไม่คำนึงถึงความเป็นความตาย ความดีความชั่ว บาปบุญประการใดขอให้ได้อย่างใจก็พอ นี่คือการอยากของกิเลสจตุลาคคนไป ทำคนให้ลุ่มจมมามากมาย ทั้งปัจจุบันนี้ก็ทำความเดือดร้อนแก่ตนไม่หยุดหย่อน เพราะคนเราเมื่อโลภมาก ๆ อยากมาก ๆ ต้องมีความทะเยอทะยานติดดินมาก เพื่อเสาะแสวงหาสิ่งนั้นมาให้ได้ตามความต้องการ แต่เมื่อไม่ได้ตามความต้องการแล้ว ความทุกข์ก็ต้องแทรกขึ้นมา ๆ สุดท้ายก็ผิดหวัง ไม่ได้ตามความอยากความทะเยอทะยานนั้น นี้เรียกว่ากิเลสหลอกคนให้ลุ่มจม

เพราะฉะนั้นความโลภที่เป็นฝ่ายกิเลส จึงมักทำคนให้เสียคนเป็นลำดับมา ผู้ที่โลภมาก ๆ แทนที่จะเป็นคนมั่งคั่งมี เป็นเศรษฐีมีความสุขตามความมุ่งหมายของความหวังนั้น กลับเป็นคนแบกความทุกข์ความเดือดร้อนมากขึ้น จนกลายเป็นความลุ่มจมไปมากต่อมาก นี้เพราะกิเลสหลอกคน เพราะฉะนั้นเราเป็นชาวพุทธจงพยายามอย่าให้โลภมากเกินไปจนเหตุเกินผล ที่อยู่ที่อาศัยปัจจัยต่าง ๆ ให้มีความประหยัดมัธยัสถ์ บังคับไว้เสมอ เวลานี้ชาติไทยของเราอยู่ในภาวะอันคับขัน เพราะความฟุ้งเฟ้อเห่อเหิม ความลุ่มเนื้อลุ่มตัว ความสุรุ่ยสุร่าย นี่เป็นภัยต่อชาติไทยของเรา

ตามอรรถาธิบายของคนไทยที่เกิดในแหล่งแห่งอู่ข้าวอู่น้ำ ไม่เคยอดอยากขาดแคลนอะไร เกิดขึ้นมาก็สมบุญพูนผล แล้วก็ใช้สุรุ่ยสุร่าย ไม่คิดคำนึงถึงเหตุการณ์ที่จะเป็นไปข้างหน้าอันเป็นส่วนเสียหาย ที่นี้เวลาเหตุการณ์อย่างนี้เกิดขึ้นมา ก็กระทบ

กระเทือนถึงตัวของเราเองให้ได้รับความเดือดร้อน เพราะฉะนั้นจึงต้องปรับการอยู่การ
กินการใช้การสอยไปตามเหตุการณ์ที่กำลังเผชิญอยู่เวลานี้ทั่วหน้ากัน

การอยู่ขอให้อยู่พอดีพอประมาณ อย่าย่อยแบบฟุ้งเพื่อเห่อเหิม ให้กิเลสพายุอยู่
สร้างให้อยู่ ทุกสิ่งทุกอย่างถ้ากิเลสพาเดินแล้วจะเหมือนไฟได้เชื้อ ไฟไม่เคยดับด้วยการ
ใสเชื้อส่งเสริมเข้าไปให้มัน จะส่งเปลวขึ้นโดยลำดับ ๆ ตามที่ได้เชื้อมากน้อย

อันนี้ก็เหมือนกัน ความโลภนี่เป็นการลากการจูงจิตใจของเราให้ติดให้ดิน เมื่อ
ติดดินไปตามความโลภ ไม่สมหวังแล้วก็มีความทุกข์ความทรมานเป็นลำดับลำดาไป
บางครั้งถึงกับคิดว่าความโลภจะพาให้เราจะมีศรีสุขตั้งใจหวังโดยถ่ายเดียว จนกลายเป็น
ความล้มจมลงไป มีมากต่อมาก ท่านจึงสอนให้รู้จักความประหยัด ให้อยู่พอ
ประมาณ ทุกสิ่งทุกอย่างที่หลับที่นอนบ้านเรือนที่เราอยู่ ก็อย่าให้ฟุ่มเฟือยจนเกินเนื้อ
เกินตัว นี่เมืองไทยเรารู้สึกจะฟุ้งเพื่อเห่อเหิมเกินเนื้อเกินตัว เหยียบคำว่าลูกชาวพุทธไป
กลายเป็นลูกของกิเลส ความโลภ ความโกรธ ราคะตัณหา มากขึ้นโดยลำดับ จึงเป็นที่
นำวิบัติต่อชาติไทยของเราในเวลานี้

แล้วสิ่งเหล่านี้จะดับด้วยอะไร ต้องดับด้วยธรรม ให้กิเลสมาเป็นเครื่องดับก็
เหมือนกับเสริมไฟให้เชื้อ จะลุกลามขึ้นเป็นลำดับ โลกไม่มีเมืองพอ ตายไม่มีป่าช้า ทั้ง
ๆ ที่จะตายเหมือนโลกทั่ว ๆ ไป แต่ไม่เคยคำนึงถึงความเป็นความตายของตน เพราะ
อำนาจแห่งความอยากความทะเยอทะยานนั้นหลุดลากไป นี่ละเราเสียเพราะเหตุนี้ จึง
ต้องตั้งสติพิจารณาด้วยปัญญา ให้อยู่ในความพอเหมาะพอดี นี่เรียกว่าการปรับตัว
ของเราทุกคน

ที่อยู่ คนเราทั่วประเทศนี้มีที่อยู่ด้วยกันทุกคน ถ้าต่างคนต่างติดต่างดิน
ทะเยอทะยานไม่มีการยับยั้งบ้างแล้ว ก็จะกลายเป็นไฟเผาบ้านเมืองของเรา แทนที่จะได้
ที่อยู่แน่นอนหมั่นคง กลายเป็นไฟเผาบ้านเผาเมืองเราก็ได้ เพราะกิเลสพาให้เป็นไฟเผา
บ้านเผาเมือง อันนี้ความโกรธ เมื่อไม่สมหวังแล้วก็ต้องโกรธต้องเคียดต้องแค้น เป็นไฟ
เผาหรือสมอยู่ภายในจิตใจ นี่ก็คือผลที่เกิดขึ้นจากความโลภที่พาติดพาดี้น

อันดับสำคัญที่สุดก็คือราคะตัณหา คำว่าราคะตัณหานี้หมายถึงความกำหนัดยิน
ดีในหญิงในชาย นี่เรียกว่าราคะตัณหา อันนี้เป็นตัวรุนแรงมากที่สุดในทั้งสัตว์และ
บุคคล แต่สัตว์ไม่ค่อยรุนแรงมากกว่ามนุษย์ เพราะสัตว์นั้นเขามีกาลมีเวลา ถึงกาลเวลา
ที่เขาคิดคะนองเขาก็ติดก็ดินไปตามภาษาภาษาของเขา แต่มนุษย์เรานี้ดินติดตลอดเวลา
เพื่อราคะตัณหา ได้เมียมาแล้วคนหนึ่งก็คิดว่าพอ ตามคำสอนของพระพุทธเจ้าที่สอน
ให้บรรเทามันไว้ด้วยความเป็นผู้มีผิวเดียวเมียดเดียว นี่คือธรรมบังคับไว้ เพราะกิเลสนี้
ต้องลุกลามตลอด ความหิวโหยนี้ไม่มีการอ่อนตัวลงเลย จึงต้องอาศัยธรรม เช่น ศีลข้อ

ที่สามเป็นต้น บังคับเอาไว้ให้อยู่ในขอบเขต เรียกว่าพอบรรเทาไฟระคะกองนี้ไว้ไม่ให้ ลุกลาม

เนื่องจากโลกเรานี้ละมันไม่ได้ สัตว์ทั้งโลกติดอยู่กับระคะตันหาด้วยกันทั้งนั้น แต่ถ้าไม่มีธรรมเป็นเครื่องระงับดับแล้ว ระคะตันหานี้ก็กลายเป็นฟืนเป็นไฟ เผาตัวเอง เผาครอบครัวเหี้ยเรือ่นสังคตต่าง ๆ ทั่วประเทศเขตแดน มีตั้งแต่ผู้สั่งสมระคะตันหา ก็เท่ากับมีแต่ผู้ส่งเสริมฟืนไฟเผาบ้านเผาเมืองของตน เพราะอำนาจแห่งระคะตันหาไม่มีเมืองพอนี้แล ท่านจึงสอนให้อยู่ในระดับพอดี มีศีลมีธรรมเป็นเครื่องบังคับ เช่นเราทุกคนเกิดมา สิ่งเหล่านี้เกิดติดแนบมากับใจของเรา ไม่ต้องเสียมสอน ไม่ต้องมีโรงร่ำโรงเรียนสอนกันด้วยเรื่องระคะตันหานี้ แม้แต่สัตว์เดรัจฉานเขาก็ไม่มีโรงร่ำโรงเรียนสอนกัน แต่เขาก็ปฏิบัติกามตัณหาที่ตลอดมาทุกประเภทแห่งสัตว์เหมือนกันกับมนุษย์

แต่เรานี้เป็นมนุษย์ที่มีศีลธรรมเป็นเครื่องคุ้มครองรักษา เราควรจะนำธรรมเข้ามาเป็นรั้วกันเขตแดนแห่งระคะตันหาตัวนี้ ให้อยู่ในขอบเขตความพอดี เช่น มีหญิงคนหนึ่ง พระพุทธเจ้าท่านสอนไว้ให้อยู่ในกรอบแห่งความพอดี ผู้หญิงคนหนึ่งให้มีผู้ชายเป็นคู่เพียงคนเดียว ผู้ชายก็ให้มีผู้หญิงเป็นเมียเพียงคนเดียว นี่เหมาะสมแล้วกับยาบำบัดกามกำเริบตัวนี้ไม่ให้รุนแรงเพราะละมันไม่ได้ ให้บำบัดด้วยความเป็นผู้มีคู่เดียวเมียเดียว ถ้าปล่อยนี้ออกไปแล้วจะกลายเป็นสองคู่สามเมีย ห้าคู่สิบเมียไป เลยกลายเป็นทะเลหลวงไม่มีขอบเขต ไฟก็ลุกลามไปตามนั้นเผาไปหมด เริ่มต้นตั้งแต่เผาคครอบครัวเหี้ยเรือ่น

เพียงแต่สามภรรยาสงสัยกัน ไม่แน่ใจกับสามีของตนว่าบัดนี้ไปคบค้าสมาคมหรือไปสนิทติดจมกับผู้หญิงคนใด เพียงเท่านั้นเมียก็เป็นไฟแล้วภายในหัวอก คู่ก็เช่นเดียวกัน เมื่อเกิดความระแคะระคายไม่แน่ใจในเมียของตนว่าจะไปคบคิดติดพันกับผู้ชายคนใดบ้าง เพียงเท่านั้นก็เริ่มเป็นฟืนเป็นไฟเผาไหม้เข้ามาแล้ว นี้แลเรียกว่า ระคะคึกคึก ไฟมันเผาอยู่ที่หัวใจ จึงต้องระงับดับที่จุดนี้ ถ้าหากว่าปล่อยให้มันลุกลามไปจากนี้เลยขอบเขตไปแล้ว โลกนี้ไม่มีความหมาย เฉพาะอย่างยิ่งชาวพุทธเรานี้เลยกลายเป็นชาวเปรตชาวผีไปหมด เห็นกันกัดกันฉีกกัน แย่งคู่แย่งเมีย ไม่มีพ่อแม่ ไม่มีพ่อแม่ลูก ไม่มีพี่มีน้อง กามกิเลสกลืนได้หมด เพราะกามกิเลสนี้เป็นตัวต่อต้านที่สุดหาทางอายุไม่ได้ คือระคะตันหากามกิเลส

จึงต้องมีธรรมเป็นเครื่องบังคับเอาไว้ คนเราจึงต้องมีฝั่มฝีมี่สูงมีต่ำ มีพ่อแม่ มีพ่อแม่ มีพี่มีน้อง เป็นวรรคเป็นตอน ไม่เกี่ยวข้องกันกับระคะตันหา เพราะธรรมบังคับไว้ให้รู้จักชั้นรู้จักภูมิรู้จักสูงจักต่ำพอเหมาะพอดี โลกเราที่อยู่ได้ด้วยความพอเหมาะพอดีเวลานี้ ก็คือศีลธรรมนั้นแลเป็นเครื่องบังคับไว้ นี่ข้อสำคัญที่ได้เตือนพี่น้อง

ทั้งหลายเวลานี้ เพราะราคะตัณหา น้ำมันกำเร็บเสิบสาน มีหน้าซ้ำต่างคนต่างส่งเสริมมัน ขึ้นด้วยความพอกพองใจ ด้วยความขี้มั่วแจ่มใส ดีไม่ดีเสริมว่าเป็นเกียรติเสียอีก นั่นเห็นไหมกิเลสมันมากกลายเป็นเกียรติต่อคนกามลามก แล้วศีลธรรมกลายเป็นเศษ เป็นเดนเป็นขี้หมูราชี้หมาแห้งไปหมด มีกิเลสตัณหาเท่านั้นเป็นทองทั้งแท่ง ครอบอยู่ในหัวใจและความประพุดติแห่งชาวพุทธของเรา ก็นับวันจะเหลวแหลกแหวกแนวเป็น ลำดับลำดับ จึงต้องได้มีศีลธรรมเป็นเครื่องบังคับเอาไว้

โลกที่อยู่ร่วมกันได้เวลานี้ก็เพราะศีลธรรม ดังที่กล่าวเบื้องต้นนั้นว่า สามภรรยา อยู่ด้วยกันได้ด้วยความสนิทติดใจ ด้วยความพึ่งเป็นพึ่งตาย ผากเป็นผากตายกันได้ เพราะต่างคนต่างมีศีลธรรมข้อนี้บีบบังคับตัวเองเอาไว้ไม่ให้เลยขอบเขต ให้เป็นไฟในเตา คือหุงต้มแกงใช้แสงสว่างอยู่ภายในเตานั้นเท่านั้น ให้เข้มนวดกวดขันในการรักษา อย่าให้มันลุกลามอกนอกจากเตาไป มันจะเผาบ้านเผาเมืองได้ถ้านอกจากเตาไปแล้ว ไฟในเตานั้นคือขอบเขต ได้แก่ผัวคนหนึ่งก็เท่ากับเป็นเตาไฟของเมีย เมียคนหนึ่งก็เท่ากับเป็นเตาไฟของผัว ให้ต่างคนต่างปฏิบัติตนอยู่ในเตาไฟ คือยินดีเฉพาะเมียของตน ผัวของตนเท่านั้น

นอกนั้นเป็นฟืนเป็นไฟ อย่างนำเข้ามาใกล้ขีดติดพันกับตน จะกลายเป็นไฟนอกเตาแล้วเผาบ้านเผาเมือง ครอบครวัเหี้ยเรือนจะเดือดร้อนเป็นฟืนเป็นไฟไปหมด ตลอดลูกเล็กเด็กแดงถูกไฟของพ่อของแม่ ไฟราคะตัณหา ไฟกามโหดนี้เผาไปหมด เด็กก็ล้มระนาวไปหาความสุขไม่ได้ ในครอบครัวที่เป็นผู้ส่งเสริมไฟนอกเตาแล้วเป็นอย่างนั้น จึงต้องให้เป็นไฟในเตา อย่าตั้งอย่าติดกับราคะตัณหา ดิ้นเท่าไรยังร้อนยิ่ง ทุกข์มากขึ้นโดยลำดับ เราอย่าเข้าใจว่าเราจะมีความสุขเพราะมีเมียสองคน มีผัวสามคน สี่คนห้าคน นี่คือกองทุกข์เผาตลอด เลยจากขอบเขตที่กำหนดไว้ว่าไฟในเตา ผัวเดียวเมียเดียวนี้แล้วจะเป็นไฟทั้งนั้นเผาบ้านเผาเมือง จึงขอให้พากันระงับดับมันให้ดี

ศีลธรรมต้องบังคับให้ได้ เราอย่าให้แข็งแรงแแต่กิเลสคือราคะตัณหาอย่างเดียว ได้ไม่พอมิไม่พอ ให้เรามีธรรมเป็นเครื่องกำจัดบังคับบัญชาด้วยความแน่นหนามั่นคง นี้เรียกว่ากิเลสมันโหดร้าย เราก็ต้องโหดดีต่อกิเลส กิเลสมันเด็ด เช่นราคะมันเด็ด มันทะเยอทะยาน มีผัวมีเมียแล้วไม่พอใจ บีบบังคับให้มันอยู่ที่นี่ อย่าให้มันออกไปด้วยความเด็ดขาด นี้เรียกว่าธรรมมีอำนาจ ธรรมมีกำลัง บังคับกิเลสตัวนี้ให้อยู่ในความสงบได้ ถ้าเราไม่มีธรรมนี้เป็นเครื่องบังคับแล้วโลกจะแตกกระจัดกระจายไปได้

นี่พูดถึงเรื่องศีลธรรมบังคับกิเลสตัวสำคัญ คือความโลภ ราคะตัณหา ซึ่งเป็นเครื่องเสริมความโกรธความแค้น ความทำลายกันให้ฉิบหายวายเป็นปวง เกิดขึ้นได้จาก

ราคะตัณหาเป็นเครื่องหนุน โลภะตัณหาได้รับการหนุนแล้วก็โลกไม่มีเมืองพอ ให้พากันระงับดับสิ่งเหล่านี้ไว้เป็นสำคัญ

นอกจากนั้นแล้วคำว่า การอยู่แล้วก็การกิน ภาษาของชาติไทยเราเป็นภาษาหลัก ธรรมชาติ เป็นภาษาที่สะอาด เป็นภาษาที่ตรงไปตรงมา คำว่ากินคำเดียวเท่านั้นรู้หมด ในประเทศไทยของเรา ไม่ต้องหาอื่นมาปลีกมาย่อยมาแฝงมาส่งเสริมให้กิเลสมีอำนาจ ราชศักดิ์เยอหยิ่งจองหองขึ้น ด้วยความไพเราะเพราะพริ้ง นั้นเป็นเรื่องของกิเลสทั้งนั้น ส่วนเรื่องของธรรมแล้วตรงไปตรงมา

การกินก็ให้รู้จักประมาณ อย่าพากันกินแบบฟุ้งเฟ้อเห่อเหิม กินจิบ ๆ แจ็บ ๆ อะโรมาคว้ามั๊บ ๆ กินมากเท่าไรก็ต้องหาเงินไปซื้อมา การชวนขายหาเงินไปซื้อมาก็ต้องเป็นการติดการดันต่อสิ่งที่เราต้องการ นี่ก็เป็นกองทุกข์ ๆ การใช้สอยอันดับที่สาม การใช้สอยก็เหมือนกัน ให้พอใช้พอสอยอย่าให้เหลือเพื่อ ประดับประดาทุกสิ่งทุกอย่างในบ้านในเรือนที่นอนหมอนมุ้ง ประดับประดาไม้พ้อ ๆ เหล่านี้เป็นความเหลือเพื่อสร้างความทุกข์ สร้างความกังวล สร้างความติดดิน สร้างความทุกข์ให้แก่เรา ให้อยู่พอเหมาะพอดี

การคบค้าสมาคมกับเพื่อนฝูงที่เกี่ยวข้องก็ให้ระมัดระวังเลือกเฟ้นด้วยดี เพราะคำว่าเพื่อนนั้นคืออันตราย ถ้าเป็นคนชั่วเป็นอันตรายต่อมิตรต่อสหายได้โดยไม่ต้องสงสัย จึงต้องเลือกเฟ้นกัน พระพุทธเจ้าสอนไว้ในธรรม ๔ ประเภทนี้เป็นหลักเกณฑ์ที่ฆราวาสเราชาวพุทธจะปฏิบัติได้ ท่านจึงสอนเอาไว้ เช่น ความโลภ อย่าโลภเกินประมาณ การอยู่ การกิน การใช้สอย การคบค้าสมาคม ให้อยู่ในความพอเหมาะพอดี แล้วเราจะมีความสงบเย็นใจ หลักใจอันสำคัญก็คือว่า ธรรมให้มีประจำใจเสมอ

เวลานี้มีแต่วัตถุเป็นสภาวะของใจ ฟุ้งบ้านฟุ้งเรือนฟุ้งข้าวฟุ้งของฟุ้งสมบัติเงินทอง ฟุ้งเพื่อนฟุ้งฝูง ฟุ้งยศถาบรรดาศักดิ์ ชื่อเสียง ฟุ้งไปลม ๆ แล้ง ๆ ซึ่งหาสาระ ความฝากเป็นฝากตายของใจไม่ได้เลย ไม่ได้เหมือนธรรม เพราะฉะนั้นจึงต้องเสาะแสวงหาธรรมเข้าสู่ใจ อันนั้นเป็นสิ่งอาศัยเพียงเล็กน้อย ส่วนใจกับธรรม ไปที่ไหนอย่าปล่อยอย่างวาง สมกับที่เราเป็นชาวพุทธ ไปที่ไหนให้ระลึกถึงพุทธโธ คำว่าพุทธโธกับใจกลมกลืนเป็นอันเดียวกัน ด้วยความระลึกคิดถึงท่านเสมอ นั้นจะเป็นความกระเทือนถึงพระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ เพียงคำว่าพุทธโธคำเดียวเท่านั้นก็กระเทือนถึงพระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ ธัมโม สังฆโม กระเทือนทั่วถึงกันหมด ด้วยการระลึกถึงธรรมบทใดบทหนึ่งก็ได้ นี่ให้เป็นหลักใจแก่เราอยู่เสมออย่าปล่อยอย่างวาง นี้เรียกว่าที่ฟุ้งของใจ สมกับเราเป็นชาวพุทธ

ชาวพุทธต้องมีหลักใจ มีแต่วัตถุเงินทองข้าวของใคร ๆ เขาก็มีได้ เขาไม่มีศาสนาเขาก็มีสมบัติเงินทองข้าวของ มียศถาบรรดาศักดิ์เต็มบ้านเต็มเมืองเต็มโลกเต็มสงสาร แต่มันเป็นที่พึ่งภายนอก ไม่เป็นที่พึ่งภายในอันตายใจได้เหมือนกับพึ่งธรรม จึงต้องได้ระลึกถึงธรรมเข้ามาเป็นที่พึ่งของใจ สมกับว่าชาติไทยของเราเป็นชาติแห่งชาวพุทธ ให้มีธรรมเป็นหลักใจเสมอ หลักใหญ่อยู่ที่ตรงนี้

กับชาวพุทธของเรา หลวงตารู้สึกมีความเป็นห่วงเป็นใยต่อพี่น้องทั้งหลายทางด้านจิตใจนี้เป็นอย่างมาก สำหรับด้านวัตถุก็อุตสาหะพยายามชวนขายเต็มกำลัง ดังที่พาพี่น้องทั้งหลายดำเนินอยู่เวลานี้ พร้อมกับการแนะนำสั่งสอนทางด้านจิตใจ ให้ใจมีหลักยึด คือธรรมเป็นหลักยึดไปพร้อม ๆ กัน เพื่อจะได้ประโยชน์ทั้งด้านวัตถุและด้านจิตใจ และทางด้านจิตใจนี้เป็นสำคัญมากยิ่งขึ้นกว่าด้านวัตถุ เช่นเราช่วยเหลือบ้านเมืองของเรา อุ้มชาติบ้านเมืองของเรา ด้วยการบริจาคเงินทองข้าวของอย่างนี้เข้าสู่ชาติของเรา นี่เพียงบำรุงทางปลายเหตุเท่านั้น ไม่ใช่บำรุงต้นเหตุ สิ่งเหล่านี้ย่อมพินาศเสียหายไปได้เมื่อต้นเหตุไม่เป็นเครื่องรับรองอันแน่นหนามั่นคง คือด้านจิตใจกับธรรม ต้องมีธรรมกับจิตใจเป็นเครื่องประกันอยู่เสมอ

คนมีธรรมในใจย่อมมีเหตุมีผล มีการใช้การสอยการอยู่การกินพอเหมาะพอดี ประหยัดมัธยัสถ์ นี่เรียกว่าคนมีธรรม ซึ่งเป็นการอุดหนุนชาติไทยของเราขึ้นไปโดยลำดับ ๆ ด้วยความประหยัดมัธยัสถ์ ซึ่งออกมาจากใจที่มีหลักมีเกณฑ์ เป็นสำคัญคือหลักใจ หลักใจนี้เป็นการบำรุงทางต้นเหตุ ผู้มีหลักใจแล้วสามารถที่จะคุ้มครองรักษาบ้านเมืองของเราได้ ถ้าหากว่าปล่อยให้ความทะเยอทะยาน ความติดความตันไปตามอำนาจของกิเลสตัณหาแล้ว ได้ทำอะไรยิ่งสร้างความทุกข์ความทรมาน และสร้างความฉิบหายขึ้นแก่ชาติไทยของเราโดยไม่รู้ตัว ให้เราระมัดระวังอันนี้ให้มาก

เวลานี้เรากำลังคับขันในทางด้านวัตถุและคับขันในทางด้านจิตใจ แต่ใครไม่สนใจความคับขันความเป็นทุกข์ในทางด้านจิตใจ สำหรับทุกข์นั้นมียุ่กับทุกคน แต่เราไม่มองหาต้นเหตุที่ทำให้เป็นทุกข์เพราะอะไร ก็เพราะสิ่งที่กล่าวเหล่านี้แล ความโลภก็เป็นต้นเหตุให้ก่อความทุกข์แก่เราเมื่อโลภไม่รู้จักประมาณ ราคะตัณหาที่ก่อความทุกข์เป็นพินเป็นไฟเผาไหม้เราโดยไม่สงสัย ถ้าไม่รู้จักความพอดีบรรเทาแก้ด้วยศีลด้วยธรรม ความโกรธความเคียดแค้นการทำลายกันก็เกิดขึ้นจากการฝืนศีลธรรมนี้แล เพราะฉะนั้นการอบรมจิตใจให้มีหลักเกณฑ์จึงเป็นของสำคัญ

หลักใจนี้สำคัญมากที่สุด เพราะใจดวงนี้ จึงขอชี้แจงให้พี่น้องทั้งหลายทราบในทางภาคปฏิบัติ ทางภาคศึกษาเล่าเรียนมาเฉย ๆ เรียนเท่าไรไม่หายสงสัย เรียนธรรมจบพระไตรปิฎกก็ไม่มีความหมายที่จะเป็นสาระแก่นสารแก่ตนเอง ปิดปากความสงสัย

เสียได้อย่างนี้เป็นไปไม่ได้ สำหรับหลวงตาบัวเอาเป็นพยานเลย ก็เรียนเต็มกำลังความสามารถ ตั้งแต่เริ่มเรียนหนังสือธรรมะ ครั้นเรียนไป ๆ ธรรมท่านต้องชี้แจงตามเหตุตามผล ตามสิ่งที่มีที่จริง สิ่งดีสิ่งชั่วที่มีอยู่ทั่วแดนโลกธาตุนี้โดยลำดับลำดับไป

เช่น ท่านแนะนำสั่งสอนว่าบาปมีบุญมี นรกมี สวรรค์มี พรหมโลกมี นิพพานมี เปอต ผี เทวบุตรเทวดา ทั่วแดนโลกธาตุนี้มีเต็มแดนโลกธาตุนี้ทั้งนั้น ศาสนาท่านสอนไว้อย่างนี้ ตามหลักความจริงที่ท่านทรงรู้ทรงเห็นมาเรียบร้อยแล้ว แต่เราเรียนตามที่ท่านแนะนำสั่งสอนเราจากความรู้ความเห็นอันถูกต้องนั้น กลับกลายเป็นความสงสัยไปหมด เรียนบาปสงสัยบาป เรียนบุญสงสัยบุญ เรียนนรก สวรรค์ พรหมโลก นิพพาน ตลอดถึงเปอต ผี สัตว์ประเภทต่าง ๆ เทวบุตรเทวดา สงสัยไปหมด ไม่มีอะไรจะเป็นตัวของตัวได้เลย เพราะนี่เป็นเพียงความจำไม่ใช่ความจริง

ความจำนี้ใครเรียนก็ได้ เด็กเรียนก็ได้ ผู้ใหญ่เรียนก็ได้ หญิงชายเรียนได้ทั้งนั้น ทั้งวิชาทางโลกวิชาทางธรรม แต่เป็นเพียงความจำถ้าไม่นำมาปฏิบัติ เพราะฉะนั้นท่านจึงสอนในภาคปฏิบัติ เช่น ชาวพุทธเราเรียนได้มากได้น้อย แยกคัมภีร์จนหลังโค้งหลังหักเพราะเรียนมาก แต่ก็ได้แค่ความจำ ความประพฤติเหลวแหลกแหวกแนว เพราะไม่เชื่อบุญเชื่อกรรมตามที่เรียนมานั้นแล

ทีนี้เมื่อเราได้ปฏิบัติแล้ว เป็นความจริงขึ้นมา เมื่อเจอความจริงแล้วยอมรับทันที ๆ หายสงสัยไปโดยลำดับ เช่น ท่านสอนว่าบาปมี บาปมีจากที่ไหน ภาคปฏิบัติจะต้องจับเข้าไปหาจุดที่เกิดแห่งบาป บาปเกิดที่ไหน เกิดขึ้นจากความกระเพื่อมของจิต นั่นท่านตามเข้าไปละเอียดเข้าไป ความกระเพื่อมของจิตคือสังขารคิดปรุงขึ้นมา คิดดีก็เป็นฝ่ายดี คิดชั่วก็เป็นฝ่ายชั่ว เรียกว่าเป็นบาปเป็นบุญปรากฏขึ้นที่ใจ ผลก็ปรากฏเป็นเงาตามตัวขึ้นที่ตรงนั้น นี่ละเรียนภาคปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธเจ้า จึงจะรู้เห็นตามความสัตย์ความจริง

เมื่อปรากฏว่าบาป บุญ มีอยู่กับผู้ทำเพราะการทำให้ไม่ลดละ บาปบุญก็ต้องแสดงผลขึ้นมาเป็นความดีความชั่ว เป็นเงาตามตัวติด ๆ กันไป นี่เรื่องบาปเรื่องบุญเรื่องนรก สวรรค์ เริ่มต้นตั้งแต่สมาธิ ผู้เรียนทางด้านจิตตภาวนานั้นแล จะเป็นผู้ที่เข้าใจศาสนาของพระพุทธเจ้าได้เป็นอย่างดี พร้อมทั้งการทรงไว้ซึ่งธรรมทั้งหลายที่พระพุทธเจ้าทรงสอนนั้น ๆ มาเป็นสมบัติของตนได้อย่างเต็มหัวใจ เช่น สอนว่าให้จิตสงบ ทำให้จิตสงบเป็นสมาธิเย็นใจ นี่ก็เรียกว่าที่พึงของใจประเภทหนึ่ง ทำใจให้สงบ

เพราะใจของสัตว์โลกเฉพะอย่างยิ่งของชาวพุทธเรา รู้สึกจะไม่เคยระลึกถึงธรรมที่เป็นหลักใจเลย มีแต่ระลึกถึงเรื่องความโลภ ความโกรธ ราคะตัณหา ให้กิเลสลากไปเป็นลำดับลำดับ จึงสร้างความทุกข์ให้เราทั้งวัน ตั้งแต่ตื่นนอนขึ้นมาชวนชวยหา

ความสุขความสมหวัง ครั้นเวลาได้มามีแต่ความทุกข์เต็มหัวอก ๆ ไม่ว่าท่านว่าเรา เพราะหาผิดทางมันก็ได้ ผิดจุดมันก็ต้องเป็นทุกข์ขึ้นมา ทีนี้เวลาเราหาทางด้าน ปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธเจ้าจริง ๆ แล้ว เอ้า สอนลงไปให้เห็นผลประจักษ์ เพราะพระพุทธเจ้าสอนโลกสอนด้วยเห็นผลประจักษ์แล้ว ตั้งแต่สมาธิ ปัญญา วิมุตติ หลุดพ้น นรก สวรรค์ พรหมโลก นิพพาน พระองค์ทรงรู้ประจักษ์ในพระทัยมาแล้วจึง ได้นำมาสอนเรา เป็นแต่เพียงว่าเราเรียนเฉย ๆ ไม่สนใจปฏิบัติก็ไม่เห็นความจริง ก็มี แต่ความสงสัยเต็มเนื้อเต็มตัว ทั้งผู้เรียนน้อยทั้งผู้เรียนมากแบกแต่ความสงสัยตาม ๆ กันหมด

เมื่อปฏิบัติตามหลักธรรมที่ท่านสอน เอ้า เริ่มตั้งแต่ทำจิตให้สงบด้วยพุทโธ อัม โโม สังโฆ บริกรรมทำจิตของตนให้สงบ ให้ปิดเรื่องความคิดความอ่านทั้งหลายกับ สัญญาอารมณ์ซึ่งเป็นเรื่องของกิเลสหลอกลวงไปไม่มีสิ้นสุดนั้น ระวังความคิดประเภท นั้นให้เข้าสู่ความคิดคือพุทโธ หรืออัมโโม หรือสังโฆอย่างเดียว โดยมีสติเป็นเครื่องกำกับ รักษา ปรากฏอยู่กับความรู้หรือกับพุทโธ ด้วยความมีสติ ใครบริกรรมอัมโโมก็ให้รู้อยู่กับ อัมโโมด้วยความมีสติ สังโฆหรืออานาปานสติ นี่คือการเป็นทีเกาะของใจ เรียกว่าฝาก เป็นฝากตายได้ อารมณ์ของธรรมนี้ไม่ก่อทุกข์ขึ้นมาเหมือนอารมณ์ของกิเลสที่พาให้คิด ให้ปรุง ความคิดประเภทนี้เป็นความคิดฝ่ายธรรมเป็นทางพ้นทุกข์ เราพยายามบำเพ็ญ ภาวนาจนปรากฏเป็นความสงบ

เฉพาะอย่างยิ่งกรรมฐานที่ท่านอยู่ในป่าในเขาบำเพ็ญอยู่ตามถ้ำเวิ้งมผา ท่านทำ หน้าที่พิสูจน์จิตใจของท่าน เป็นจิตตภาวนาประจำอิริยาบถ นี้ละท่านเหล่านี้เป็นผู้ทราบ ได้ดีในวิถีทางเกิดตายของตัวเองและสัตว์โลกทั่ว ๆ ไปได้เป็นอย่างดี เริ่มต้นที่จะให้ เป็นไปได้เริ่มต้นตั้งแต่จิตมีความสงบด้วยจิตตภาวนาชั้นบริกรรมภาวนา ก็ปรากฏสมถ ธรรมขึ้นมา เรียกว่าธรรมยังใจให้สงบ จากนั้นก็พิจารณาทางด้านปัญญา นี่เป็นขั้นแล้ว ความสงบก็ประจักษ์กับใจ นี้เรียกว่าความจริงปรากฏขึ้นที่ใจหายสงสัย ไม่ต้องไปถาม ใคร ความจริงปรากฏขึ้นมากน้อยเพียงไรจะหายสงสัย ๆ จากภาคปฏิบัติที่เราดำเนินมา ไม่เหมือนความจำซึ่งเป็นแบบแปลนแผนผัง

ถ้าเราเรียนมาแต่แบบแปลนแผนผังตำรับตำราเท่านั้นไม่ปฏิบัติ ก็เหมือนกับ บ้านมีแต่แปลน ไม่สร้างเป็นบ้านก็ไม่เป็นบ้านขึ้นมา ไม่สร้างอะไรก็ไม่เป็นขึ้นมาได้ ต่อ เมื่อนำแปลนออกมากางแล้วสร้างตามแบบแปลนนั่น ๆ บ้านหลังขนาดไหนทำตาม แปลนก็สำเร็จรูปเป็นบ้านเป็นเรือนขึ้นมา นี่พระพุทธเจ้าสอนแล้วแบบแปลนแผนผัง ตั้งแต่สมาธิขึ้นไปหาขั้นปัญญา แบบแปลนแผนผังเราปฏิบัติตามนี้ สมาธิเพียงเท่านั้นก็

เห็นประจักษ์แล้ว คุณแห่งศาสนาไม่สงสัย คือความสงบเย็นใจ สว่างกระจ่างแจ้งภายในใจประจักษ์ตัวเอง

อยู่ที่ไหนก็อยู่ได้คนมีความสุข อดบ้างอึดบ้างไม่ตื่นนอนกระวนกระวายเหมือนกิเลสพาหิว กิเลสนี้หิวตลอดเวลา มีเงินทองข้าวของกองเท่าภูเขาก็ไม่ลดละความทุกข์ ความทรمانทางด้านจิตใจ เพราะไม่ใช่เป็นอาหารที่ถูกต้องดีงาม แต่เป็นอาหารที่เป็นพิษ คนมั่งคนมีดีจนยศถาบรรดาศักดิ์สูงต่ำขนาดไหน ไม่สามารถบังคับความทุกข์ภายในใจได้เลย จึงต้องอาศัยธรรมเข้าเป็นเครื่องกำกับ นี่ละธรรมระดับโลกที่ร้อน ๆ นี้ให้เข้าสู่ความร่มเย็นได้ด้วยการปฏิบัติธรรม

เริ่มต้นตั้งแต่จิตตภาวนา พอภาวนาเข้าไปจิตมีความสงบเย็นสว่างไสว เกิดความอัศจรรย์ในตัวเอง เพียงเท่านั้นก็พออยู่พอกินแล้ว โลกนี้กว้างขวางไม่คับแคบตีตันเหมือนไฟกิเลสมันเผาหัวใจเรา กิเลสเผาหัวใจนี้ โลกกว้างแสนกว้างไม่มีความหมาย แต่มันมาเผาอยู่ที่หัวใจ คับแคบตีตันอยู่ที่หัวใจ จึงต้องคลี่คลายขยายมันออกด้วยการปฏิบัติธรรมให้มีความสงบเย็นใจ เมื่อความสงบเย็นใจปรากฏขึ้นแล้ว โลกจะกว้างขวางออกไปหาที่กำหนดกฎเกณฑ์ไม่ได้เลย นี่ขั้นสมาธิ

ออกจากรูปเป็นขั้นปัญญา ปัญหานี้พิจารณาคลีคลายถอดถอนสิ่งที่พัวพันกับจิต ที่จิตไปคว้านคว้านนี้เข้ามาเป็นไฟเผาตน คลี่คลายถอดถอนด้วยปัญญาเป็นลำดับ ลำตา ปัญญาเมื่อได้ใช้ออกไปถอดถอนกิเลสแล้วย่อมจะเห็นชัดเจนว่า การถอดถอนกิเลสประเภทใดด้วยปัญญาประเภทใด จะรู้ประจักษ์ในตัวเอง เป็นความจริงขึ้นมา ๆ จิตใจถอดถอนจากกิเลสเล็กน้อยเพียงไร จะมีความเบาตลอดเวลา มีความสุขสว่างกระจ่างแจ้งละเอียดลออยิ่งกว่าขั้นสมาธิขึ้นไปโดยลำดับ

นี่ละการบำเพ็ญธรรมที่จะให้ได้ผลตามพุทธศาสนาที่ท่านทรงแสดงไว้ ไม่ได้เป็นโมฆะ เป็นศาสนาตำรับตำราเฉย ๆ ดังที่เป็นอยู่เวลานี้ ชาวพุทธเราทรงศาสนาทุกวันนี้ ทรงแต่ตำรับตำราเท่านั้น นอกจากนั้นก็จับยึดเข้าในตู้ในหีบล็อกกุญแจเอาไว้ไม่ให้ธรรมออก มีแต่กิเลสออกตีตลาดลาดเล ความโลภก็มาก ความโกรธก็มาก ราคะตัณหาเต็มบ้านเต็มเมือง มีแต่กิเลสออกตีตลาดเป็นพื้นเป็นไฟเผาไหม้ไปหมดทั่วดินแดน ไม่ว่าจะกว้างว่าแคบ คนมีกิเลสด้วยกัน สัตว์มีกิเลสด้วยกัน เป็นไฟด้วยกันทั่วโลกดินแดนนี้ละธรรมท่านดูท่านดูอย่างนั้น

ถ้ากิเลสพาหิวไม่ให้เห็นกองทุกข์นะ เผาหัวอกจนอกจะแตกก็ยังไม่เห็นทุกข์ของ มันที่เกิดขึ้นภายในหัวอกของตน แต่ถ้าธรรมเข้าจับแล้วปั๊บรู้ นี้เกิดขึ้นมาจากสาเหตุอันใด ๆ ปัญญาคลี่คลายเข้าไปก็เห็นสาเหตุแห่งกองทุกข์ขึ้นภายในใจ ๆ ใจสว่างกระจ่างแจ้ง ปัญญา ก็มีทางขยายตัวออกไปคล่องแคล่วว่องไวเฉลิวฉลาดเฉียบแหลมเป็น

ลำดับลำดับ ล่าดับล่าดา กิเลสจะละเอียดขนาดไหน สติปัญญาตามต้อนเผาไหม้ไปเป็นลำดับ สุดท้ายก็ก้าวเข้าถึงขั้นวิมุตติหลุดพ้น หลุดพ้นที่หัวใจ พ้นจากอะไร พ้นจากพินจากไฟที่กิเลสสร้างขึ้นมา เพราะกิเลสเป็นตัวสร้างพินสร้างไฟ ความโลภ ความโกรธ ราคะ ตัณหา เกิดขึ้นจากหัวใจของสัตว์ สติปัญญาธรรมพาดพินนั้นแหลกเข้าไปตรงนั้น เป็นน้ำดับไฟ ๆ จิตใจสว่างกระจ่างแจ้งขึ้นมา จนกระทั่งไฟดับหมดในหัวใจ

ความโลภ โลกคตินา ไฟคือความโลภก็ดับ โทสะคตินา ไฟคือความโกรธความเคียดแค้นก็ดับ ราคะคตินา ไฟคือราคะตัณหาเผาไหม้ทั่วโลกดินแดนก็ดับลงไปพร้อมกัน เพราะน้ำคือธรรมดับ เมื่อสิ่งเหล่านี้ดับหมดไม่มีสิ่งใดเหลือแล้ว เหลือแต่ใจที่มีความบริสุทธิ์พุทธโอ สว่างกระจ่างแจ้งครอบโลกธาตุ ไม่ต้องไปทูลถามพระพุทธเจ้าว่าธรรมที่แท้จริง ความบริสุทธิ์หลุดพ้นคืออะไร ไม่ต้องไปทูลถาม เพราะพระองค์ทรงวางแบบแปลนแผนผังไว้เรียบร้อยแล้ว และครอบด้วย สันทิฏฐิโก คือมอบให้ผู้ปฏิบัติเป็นผู้รู้เองเห็นเองในธรรมทั้งหลาย จนกระทั่งวิมุตติหลุดพ้น พ้นที่ใจ รู้ที่ใจ จิตสว่างกระจ่างแจ้งขึ้นที่ใจ

ความโลภ ความโกรธ ความหลง ถูกไฟตปธรรมเผาเรียบวุธไม่มีอะไรเหลือ จนกระทั่งถึงอวิชชา เชื้อแห่งความเกิดตายของสัตว์โลกไม่มีต้นไม่มีปลายมาก็ก็ก็กลับ ได้เสร็จสิ้นลงไปในเวลาทีกิเลสอวิชชาดับลงไป ด้วยอำนาจแห่งธรรมปราบมันเผามันลงไปในนั้นละพระพุทธเจ้าอุบัติขึ้นมาที่ตรงนั้น พระอรหันต์ทั้งหลายอุบัติขึ้นมาที่จุดนั้น จุดดับกิเลสลงไปด้วยสติปัญญาเรียบร้อยแล้ว จึงได้นำธรรมมาสั่งสอนพวกเราจนกระทั่งทุกวันนี้

มรรคผลนิพพานพระพุทธเจ้าทรงตัดดวงมาเต็มพระทัยแล้ว สิ่งที่เกี่ยวข้องอย่างใดมีมากมีน้อย พระองค์ก็ทรงสั่งสอนไว้หมด เช่นว่า บาปมีให้ระวังบาป อย่าฝืน เราอย่าทำทนายพระพุทธเจ้าว่าบาปไม่มี อย่าทำทนาย อย่าอวดดี จะลุ่มจม บุญมีให้เสาะแสวงหาคุณงามความดีเข้าไปใส่ตน นรกมี อย่าทำทนายพระพุทธเจ้าว่าไม่มี เราจะจมทั้งเป็น เพราะพระพุทธเจ้าเป็น โลกวิทู ทรงรู้แจ้งเห็นจริงในสิ่งเหล่านี้มาแล้ว เพราะสิ่งเหล่านี้มีมาตั้งกับตั้งกลับ ไม่ใช่มีมาเพียงวันหนึ่งวันเดียวเท่านั้น มีมานานแสนนาน พระพุทธเจ้าพระองค์ใดตรัสรู้ขึ้นมาก็มารู้เห็นสิ่งเหล่านี้ เริ่มต้นตั้งแต่บาป บุญ นรก สวรรค์ เปเรต ผีประเภทต่าง ๆ เทวบุตรเทวดา มีแน่นโลกธาตุมาตั้งกับตั้งกลับแล้ว พระพุทธเจ้ามาตรัสรู้ก็มารู้เห็นสิ่งเหล่านี้ แล้วนำมาสอนโลกตามสิ่งที่เห็นคุณเป็นโทษ ว่าสิ่งใดที่เป็นโทษอย่าทำ

เราอย่าฝืน อย่าทำทนาย อย่าอวดดีต่อพระพุทธเจ้า ถ้าไม่ยากลุ่มจมเผาตัวเองทั้งเป็น เช่นว่านรก พระพุทธเจ้าบอกว่านรกมี กิเลสมันลอบ มันอยู่ในหัวใจของเรา มัน

ไม่เชื่อว่านรกมี แล้วมันก็จุดเราให้ทำบาปหยาบช้ำด้วยความไม่มียางอายนั้นแล เวลาทำลงไปแล้วคำว่านรกไม่มีนั้นไม่มีความหมายเลย เพราะเป็นความจริง ก็เรานั้นแลผู้เชื่อตามกิเลสหลงกลกิเลสเป็นผู้ไปตกนรกเสียเอง นี่ละธรรมของเจ้าของศาสนาท่านสอนไว้ อย่างนี้ อย่างชัดเจนทีเดียว

ศาสนาพระพุทธเจ้าเป็นศาสนาชั้นเอกเลิศเหลือที่สุดแล้ว เป็นตลาดแห่งมรรคผลนิพพาน มรรคผลนิพพานคงเส้นคงวาหนาแน่น ถ้ามีผู้ปฏิบัติตามอยู่แล้ว กิเลสก็เป็นของคงเส้นคงวาหนาแน่น ความโลภ ความโกรธ ราคะตัณหา ถ้าเรายังส่งเสริมยังปฏิบัติไม่แก้ไขตัดแปลงดับมันแล้ว มันจะมีประจำใจของสัตว์โลกอยู่ตั้งกับตั้งกัลป์ เกิดตายหาบหามไปด้วยกองทุกข์ก็ภพก็ชาติ สูง ๆ ต่ำ ๆ ลุ่ม ๆ ดอน ๆ เกิดตลอดตายตลอดนรกอเวจีที่ไหนไปได้หมด กรรมพาไป กรรมพาเกิด กรรมพาให้ไป เกิดดีเกิดชั่ว เกิดสูงเกิดต่ำ กรรมพาให้เกิด เพราะฉะนั้นจึงต้องระมัดระวังกรรม

คำว่ากรรม แปลว่า การกระทำ การกระทำย่อมทำได้ทั้งดีทั้งชั่ว ให้ระมัดระวังการกระทำของตน นี่ละเราเป็นชาวพุทธเชื่อพระพุทธเจ้าต้องเชื่ออย่างนี้ แต่เวลานี้มันเป็นชาวกิเลสไปแล้วนะ มันไม่ได้เชื่อพระพุทธเจ้า มันเชื่อแต่กิเลสหลอกหลวง เช่น บาปมี บุญมี นรกมี สวรรค์มี พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอนไว้มันไม่ยอมเชื่อ มันถือว่าการเชื่อตามหลักความจริงนั้นไม่ทันสมัย เป็นคนครีคนล้ำสมัย คนใดเชื่อบาปเชื่อบุญเชื่อนรกสวรรค์ คนที่ไม่เชื่อบาปบุญนรกสวรรค์ว่ามีนั้นแลเป็นคนทันสมัย นี่กิเลสลากสัตว์ทั้งหลายที่มีเดบอด ให้กลายเป็นสัตว์ที่ทันสมัยเพื่อตกนรกได้อย่างทันสมัย เห็นไหมกิเลสหลอกคน เรายังไม่รู้หรือว่ากิเลสหลอก ให้พิจารณาทางปฏิบัติมันถึงเห็นชัดเจน เราจะเรียนมาเฉย ๆ ไม่เห็น

พระพุทธเจ้าเห็นนรกอเวจี พรหมโลก ตลอดนิพพาน เห็นด้วยการปฏิบัติ รู้แจ้งด้วยพระทัยของท่านจริง ๆ ท่านนำมาสอนโลกด้วยความเป็นจริง เราจะมาหลอกหลวงต้มตุ๋นหรือว่ามาทำทายเป็นด้วยความมีเดบอดตามกิเลสว่าไม่มี ๆ นั้นจมนะ ให้พากันระวัง ตอนนี่ละเป็นตอนสำคัญมากให้ระวัง เราจะเชื่อคนตาบอดหรือเชื่อคนตาดี คนตาบอดก็คือกิเลสมันหลอกเราให้เป็นคนตาบอด ให้เชื่อมันได้อย่างง่ายดาย ๆ ดิ่งไปไหนไปที่นั่น โง่ที่สุดคือมนุษย์ชาวพุทธของเรา ดิ่งไปไหน เวลาตกนรกจมนั้นแหละกิเลสมันไม่ได้ไปตกนรกนะ มันหลอกเราให้ตกนรก

ถ้าเราเชื่อธรรม พระพุทธเจ้าสอนไว้อย่างไรแล้วไม่มีสอง เป็นที่แน่นอนที่สุด จึงเรียกว่าเป็นธรรมคงเส้นคงวาหนาแน่น มรรคผลนิพพานเป็นธรรมหนาแน่นมั่นคงตลอดมา เหมือนกันกับกิเลสเป็นความหนาแน่นมั่นคงตลอดมา ถ้าเราส่งเสริมมันให้ เป็นกิเลสเป็นได้วันยังค่ำ เป็นได้ตลอดก็กับกัลป์ไม่มีสิ้นสุด การส่งเสริมธรรม ปฏิบัติ

ธรรม ธรรมก็เกิดขึ้นในใจของเรา มีความสุขเห็นผลประจักษ์ใจตลอดไป เป็นของคง
เส้นคงวาหนาแน่นเช่นเดียวกัน

เพราะฉะนั้นจึงว่าศาสนธรรมของพระพุทธเจ้า คือตลาดแห่งมรรคผลนิพพาน
เราปฏิบัติ เราอย่าเชื่อกิเลส งมงายกับกิเลส แล้วยิ่งนับวันจะล่มจมนะชาวพุทธของเรา
ถ้าปฏิบัติตามธรรมแล้วจะมีหิริโอตตตัปปะ การประพฤติของตนการกระทำของตน ที่
ไหนสกปรกที่ไหนสะอาดให้ดู งานการกระทำของเราไม่มีที่แฉ่งที่ลับ การกระทำเป็น
เครื่องยืนยันว่า จะต้องเกิดผลขึ้นจากการกระทำ ไม่ว่าจะกระทำที่แฉ่งที่ลับ ไม่ว่าจะทำบุญทำ
บาป เป็นความได้ความเสียไปจากการกระทำ ไม่ได้ได้เสียไปจากที่ลับที่แฉ่ง ให้ปฏิบัติ
ตามนี้ระวังตามนี้ เรียกว่าผู้เชื่อธรรม

เชื่อธรรมต้องเชื่อบุญเชื่อกรรม เชื่อกรรมต้องเชื่อการกระทำของเรา ถ้าเราทำดี
เราจะได้ดี ทำชั่วเราจะได้ชั่ว เราอย่าอาศัยคนอื่นมาเสกสรรปั้นยอ คนนั้นว่าเราดี ๆ ไป
ฉกไปลักไปปล้นไปสะดมทุจริตทำสกปรกมามากน้อยเพียงไร เมื่อคนไม่เห็น เอาเงินที่
ไปทำสกปรกนั้นมาอวดโลกเขา โลกก็เป็นโลกตาบอดเขาก็ต้องยอมรับ แหม คนนี้เขา
มั่งมีเงินมากนะ ที่นี้มาจากไหนไม่รู้ ไอ้คนนั้นก็ครีမ်ในตัวเอง กระหม่อมในตัวเองว่าเขา
ไม่รู้เรา เห็นแต่กองเงินของเขาเขาชมเชยเรา เลยเป็นบ้าไปอีก ครั้นเวลาตายแล้วก็จมลง
นรก

มันไม่ได้ขึ้นอยู่กับความมืดความแฉ่ง ที่ลับที่แฉ่งนะ ขึ้นกับการกระทำ ความ
สกปรก จะทำสกปรกที่ไหนเกิดขึ้นในผู้นั้น มีมากมีน้อยจะเป็นไฟเผาผู้นั้นตลอดไป ถ้า
การกระทำความดีนี้ไม่มีที่ลับที่แฉ่งเหมือนกัน ทำที่ไหนเป็นบุญเป็นคุณเป็นประโยชน์
ขึ้นที่ใจ ๆ ไม่ได้เกิดขึ้นในที่ลับที่แฉ่ง เกิดขึ้นจากการกระทำ ศาสนาสอนเรื่องกรรมเป็น
สำคัญ ขอให้พากันพิจารณา ปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธเจ้าจะชื่อว่าเราเป็น
ชาวพุทธ ขอให้สร้างหลักใจให้ได้พี่น้องชาวไทยเรา

นี่แหละดวงตาบวเป็นห่วงเป็นใยกับพี่น้องชาวไทยเรา ทางด้านจิตใจนี้หนักมาก
นะ ไปที่ไหนจึงต้องแนะนำสั่งสอนทางด้านจิตใจ เพราะเวลานี้ไขว่คว้ามากนะ ไม่มีหลัก
ยึด เกาะโน้นเกาะนี้ คนนั้นก็เอาอันนั้น คนนี้ก็เอาอันนี้ อันนั้นก็ดี อันนี้ก็ดี มีแต่
ความลุ่มหลงไปตามลม ๆ แล้ง ๆ หาสาระแก่ใจด้วยธรรมไม่มี นี่ที่नावิตกมาก เวลา
ตายแล้วก็จม ๆ ไม่มีใครรู้เวลาจม ก็เจ้าของนั้นแหละไปจมจะเป็นใครไป การกระทำดี
ชั่วของเจ้าของพาดิพาชั่ว ไม่ใช่ผู้อื่นใดจะมาเสกสรรให้ดีให้ชั่ว การกระทำของเจ้าของ
เอง เสกสรรหรือบีบบังคับเจ้าของก็คือการกระทำ ให้เชื่อบุญเชื่อกรรม อย่าเชื่อที่ลับที่
แฉ่ง อย่าเชื่อกลมยาของกิเลส หลอกหลวงต้มตุ๋นเขาได้มากได้น้อยเท่าไรรู้สึกปลื้มอก
ปลื้มใจ นี่คือนกกิเลสหนา คนนี้ตายแล้วจะจมทั้งเป็น เผลอลงในนรก

เรายังไม่เชื่อพระพุทธเจ้าอยู่หรือว่านรกมี พระพุทธเจ้าพระองค์ใดมาตรัสรู้ องค์ไหนนะที่ปฏิเสธว่านรกไม่มี สอนแบบเดียวกันหมด บาปไม่มี บุญไม่มี นรกไม่มี สวรรค์ไม่มี ตลอดพรหมโลก นิพพานไม่มี มีพระพุทธเจ้าองค์ไหนมาสอน ปฏิเสธธรรมเหล่านี้ เพราะท่านเห็นธรรมเหล่านี้ ธรรมเหล่านี้ ทรงธรรมเหล่านี้ไว้แล้วจึงมาสอนโลก จะผิดไปไหน พระพุทธเจ้าองค์ไหนมาสอนโลกก็สอนแบบเดียวกัน เพราะรู้เห็นแบบเดียวกัน แล้วจะให้ท่านสอนว่าอย่างไร นอกจากกิเลสเท่านั้นที่รู้บอกไม่รู้ เห็นบอกไม่เห็น มีบอกไม่มี เรื่องของกิเลสเป็นนักตมตุนหลอกลวงตลอดเวลา ดีบอกชั่ว ชั่วบอกดี ตลบตะแลงที่สุดคือกิเลส จึงเป็นข้าศึกของธรรม

ธรรมท่านตรงไปตรงมา ภาษาของธรรมก็เป็นภาษาที่สะอาดที่สุด ภาษาของกิเลสนี้ปลิ้นปล้อนหลอกลวงตมตุนแก่ง เป็นภาษาสกปรกมากที่สุดในสายตาของธรรม แต่กิเลสถือว่าหยดย้อยที่สุด เป็นภาษาที่นิมนวลอ่อนหวาน ทั้ง ๆ ที่มันตมตุนอยู่ตลอดเวลาด้วยภาษาของมันนั่นแล เอามาประดับหน้าร้านกัน พูดไพเราะเพราะพริ้ง มาหลอกกัน ส่วนธรรมท่านไม่หลอก ดีบอกชั่ว ชั่วบอกดี ผิดบอกผิด ถูกบอกถูก นี้เรียกว่าภาษาธรรม เราปฏิบัติตามธรรมเราต้องเชื่อพระพุทธเจ้า ถ้าเชื่อกิเลสเราจะถูกหลอกถูกตมไปตลอดเวลา นี่ละความเป็นห่วงพี่น้องชาวไทยทั้งหลาย

สำหรับหลวงตาบัวเองขอประกาศอย่างไม่สะทกสะท้านเลย ในสามแดนโลกธาตุนี้หลวงตาไม่เคยสะทกสะท้านกับสิ่งใดแม้เม็ดหินเม็ดทราย กล้าก็ไม่กล้า กลัวก็ไม่กลัว ไม่มีอะไรที่จะมาขัดในหัวใจของเราได้ เพราะจิตได้ทะลุปรุโปร่งไปหมดแล้วจากการปฏิบัติ ตั้งแต่เริ่มสมาธิภาวนามาจนกระทั่งถึงความสุดที่ไป พอทุกอย่าง กิเลสก็ม้วนเสื่อมันลงตั้งแต่ปี ๒๔๙๓ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม เวลา ๕ ทุ่มพอดี บนวัดดอยธรรมเจดีย์ จังหวัดสกลนคร นี่เป็นวันเผาศพกิเลส เป็นวันกระจำจ่างแจ้งภายในใจ

บาป บุญ นรก สวรรค์ พรหมโลก นิพพาน ตลอดเปรตผีต่าง ๆ ที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้แล้วเหล่านั้น กราบราบ ไม่มีอะไรที่จะคัดค้านต้านทานท่านเลย ยอมราบ เพราะเห็นตามหลักความจริงที่มีอยู่ทั้งหลาย เหมือนพระพุทธเจ้าทรงเห็นแล้ว แม้จะตัวเท่าหนูก็ตาม เห็นก็บอกว่าเห็น รู้ก็บอกว่ารู้ เพราะฉะนั้นจึงสั่งสอนโลกด้วยความไม่สะทกสะท้านตามหลักความจริง ไม่เคยสะทกสะท้านกับผู้ใดจะมาคัดค้านต้านทาน เพราะสอนตามหลักความจริง เชื่อหรือไม่เชื่อเป็นเรื่องของผู้ฟัง จะได้ผลดีผลชั่วเป็นเรื่องของผู้ฟัง เราสอนเพื่ออรรถเพื่อธรรม เพื่อเป็นประโยชน์แก่โลก โลกจะรับได้แค่ไหนก็เป็นเรื่องของโลก รับไม่ได้ก็เป็นกรรมของสัตว์

เราสงเคราะห์สงหาโลกเต็มกำลังความสามารถของเราเรื่อยมา ดังที่มาเป็นผู้นำของพี่น้องทั้งหลายนี้ เราก็นำด้วยความเมตตาล้วน ๆ เราไม่มีคิดอะไรจะแบ่งสันปัน

ส่วนแม่เม็ดหินเม็ดทรายจากการบริจาคของพี่น้องทั้งหลายที่ผ่านเรา เพื่อชาติบ้านเมืองของเราเนี่ยเลย เราช่วยด้วยความเมตตาล้วน ๆ

และการเงินการทองนี้ตั้งแต่เราบวชมาแล้ว เราก็ก่อนไม่เคยเกี่ยวข้องกับการเงินการทองที่ไหนมา ปิดตลอด ๆ แต่เวลาจำเป็นที่ช่วยบ้านช่วยเมืองนี้ เพื่อความปลอดภัยแห่งสมบัติทั้งหลายที่พี่น้องทั้งหลายบริจาคมานะ เราจึงจำเป็นต้องได้เป็นเจ้าของนาจก็ถูกเป็นผู้ถือบัญชีแต่ผู้เดียว กุมอำนาจในการเงิน ตั้งแต่ทองคำ ดอลลาร์ เงินสด เราเป็นผู้ถือบัญชีแต่ผู้เดียว เป็นผู้สั่งเก็บส่งจ่ายในสมบัติทั้งหลายเหล่านี้ให้เข้าถูกช่องถูกทาง ถ้าไม่แน่ใจเราไม่มอบง่าย ๆ เพราะเราทำเพื่อชาติ จึงเป็นเหมือนอำนาจของชาติอยู่ในหัวอกของเรา คอขาดเราไม่ได้เสียตาย ขอให้ชาติของเราได้เจริญรุ่งเรืองปลอดภัยแล้วเราเป็นที่พอใจ นี่ละการช่วยพี่น้องทั้งหลายเราช่วยด้วยวิธีการเหล่านี้

เราไม่ได้ช่วยแบบยกยอปอปั้น แบบต้องการความสรรเสริญเยินยอ ต้องการความโด่งความดัง เราไม่ต้องการอะไร เราพอทุกอย่างแล้ว สิ่งเหล่านั้นความสรรเสริญก็เป็นส่วนเกิน ความนิทานก็เป็นส่วนเกิน เป็นเรื่องสมมุติ เป็นเรื่องส่วนเกินทั้งหมดแล้ว จิตนี้เป็นจิตที่หลุดพ้นทุกอย่างจากความสรรเสริญเยินยอซึ่งเป็นส่วนสมมุติ ไม่มีอะไรเกี่ยวข้องในจิตใจนั้นแล้ว เราจึงสอนโลกแห่งชาวพุทธของเราด้วยความเมตตาสงสาร ไม่ได้สอนด้วยความโอ้อวดตนอย่างนั้นอย่างนี้ ไม่มีในหัวใจของเรา

เราสอนด้วยความเมตตา ออกจากใจที่พอแล้วทุกอย่าง ถ้าว่าบริสุทธิ์ก็บริสุทธิ์ เต็มที่แล้วตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๙๓ เวลา ๕ ทุ่มเป็ง นั้นเป็นเวลาที่เราเผาศพกิเลส โลกธาตุสะเทือนสะท้อนภายในภายในใจของเรา ประหนึ่งว่าโลกธาตุไหว ระหว่างกิเลสกับธรรมพราวจากกัน ขาดสะบัดจากกันในคืนวันนั้น ปรากฏเหมือนว่าโลกธาตุหวั่นเลยทีเดียว เกิดความอัศจรรย์ขึ้นมา น้ำตาพังเลย เพราะความอัศจรรย์แห่งธรรมที่รับรู้ได้เห็นในขณะนั้นคืนวันนั้น และอัศจรรย์พระพุทธรูปที่ทรงอุบัติขึ้นมาโดยไม่มีใครแนะนำสั่งสอนเลย แล้วอุบัติขึ้นมาได้อย่างไร นี่ละอัศจรรย์ เรายังมีท่านแนะนำสั่งสอนแทบเป็นแทบตาย ปฏิบัติตามโอวาทของท่านมาจึงรับรู้ได้เห็นอย่างนี้ นี่ละเป็นความอัศจรรย์ น้ำตาพัง

จากนั้นก็สงสารโลกซึ่งเต็มไปด้วยความมืดบอด จิตใจดวงนี้ละเวลามันเป็นเหมือนโลกก็เหมือนโลก มันไม่เห็นคุณเห็นโทษ กิเลสลากเข็นไปไหนมันก็ไป แต่เวลาพ้นจากความลากเข็นของกิเลส ฟาดกิเลสพังทะลายลงไป เผาศพกิเลสเรียบร้อยแล้ว จิตสว่างจ้าขึ้นมามันเห็นนี่จะว่าไง เหมือนกับเราหลับตาเวลานี้ อะไรมีอยู่ผ่านตามันก็ไม่เห็นเพราะหลับตา พอลืมตาขึ้นมาอะไรเป็นวิสัยของตา..เห็นหมด นี่จิตเมื่อสว่างจ้าขึ้น

มาจากกิเลสที่ปิดบังหุ้มห่อไว้แล้วสว่างจ้าเห็นหมด แล้วก็ยอมรับกราบพระพุทธเจ้า
อย่างราบ ๆ

ตั้งแต่บัดนั้นมาเพื่อนฝูงญาติโยมก็เข้าไปเกี่ยวข้องเรื่อย เราก็ทำประโยชน์ให้
โลกเรื่อยมาด้วยความเมตตาสงสาร ในวัดป่าบ้านตาดไม่เคยมีอะไรติดเนื้อติดตัว เรา
เสียสละบริจาคเรื่อยมาจนกระทั่งบัดนี้ เพราะฉะนั้นเราถึงกล้าพูดได้ว่า เราคือนักเสีย
สละ ว่าอย่างนี้เราก็ไม่สะทกสะท้าน เพราะเราทำอย่างนั้นจริง ๆ ด้วยความเมตตา
ความเมตตาเป็นสิ่งสำคัญมากนะ มีเท่าไรมีแต่จะให้ ๆ ไม่มีคำว่าพอ ได้มากเท่าไร
อยากให้เท่านั้น

แม้ที่สุดเรายกสมมุติขึ้นมาเวลานี้ว่า เมืองไทยของเรากำลังอัปจนเวลานี้ ได้ภูเขา
ทองคำมา ๓ ลูก ลูกหนึ่งสูงได้ ๕ กิโลเมตร ๆ นี้ เราจะให้รถแทรกเตอร์มาไถภูเขาทองทั้ง
หลายสี่ห้ากิโล ๆ นี้พังทะลายลงไป กวาดเรียบ ที่ไหนที่ลุ่มที่ดอนกวาดเรียบลงไปให้
สม่ำเสมอ แต่ที่มันไม่มี มีแต่ความเมตตาครอบโลกธาตุ เฉพาะอย่างยิ่งครอบเมือง
ไทยของเรา เรามีเท่าไรเราถึงกวาดต้อนออกหมดแล้วจะเอาอะไรมา มีเมื่อความเมตตา
มีกำลังมากกว่าไม่มีคนเรา มีแต่อยากให้ ๆ มีเท่าไรให้ทั้งนั้น นี่คืออำนาจแห่งความ
เมตตาทำโลกให้มีความชุ่มเย็นเป็นสุขเสมอกันไป ต่างคนต่างมีความเสียสละกัน ต่าง
คนต่างเห็นใจกัน ต่างคนต่างให้อภัยกัน ไม่ถือสีถือสากันอย่างง่ายตาย นี้เรียกว่าธรรม
ขอให้พี่น้องทั้งหลายนำไปปฏิบัติ

ให้มีการเสียสละ อย่ามีความตระหนี่ถี่เหนียวเห็นแก่ตัว คนเห็นแก่ตัวยอมเห็น
แก่ได้ เห็นแก่ได้ยอมมีความเอารัดเอาเปรียบคดโกงรีดไถ ไปจากความตระหนี่ ไปคบ
ค้าสมาคมกับใคร ใครไม่อยากคบค้าสมาคม เพราะกลัวกินตับกินปอดเขา ถ้าคนมี
ความเสียสละมีความเมตตาสงสาร ไปที่ไหนมีเพื่อนมีฝูงมากที่สุดเลยเพราะความร่ม
เย็น นี่ต่างกันอย่างไร

วันนี้ได้เทศนาว่าการให้พี่น้องทั้งหลายก็รู้สึกว่าจะยังไม่ทั่วถึง เพราะว่าตั้งแต่วันเริ่ม
ออกมาปฏิบัตินำพี่น้องทั้งหลายนี้เป็นเวลาหนึ่งปี ท่านทั้งหลายก็จะเห็นหลวงตาในที่วิ
ชื่อนั้นชื่อนี้ ยังไม่เห็นตัวจริง วันนี้พี่น้องทั้งหลายได้เห็นตัวจริงแล้ว ในที่วิกับตัวจริงนี้
ต่างกันอย่างไรบ้างก็ขอให้นำไปพิจารณา เราเทศน์สอนโลกตลอดมานี้เราเทศน์
ด้วยความเมตตาสงสาร เทศน์ด้วยความอาทรอาญชาอุชย เต็มไปด้วยความเมตตา ไม่มี
ความสะทกสะท้านกับสิ่งใด หากว่าชาติไทยของเราได้ฟื้นฟูขึ้นมาอย่างน้อยเพียงไร ตาม
ความเมตตาของเราที่สละเต็มกำลังความสามารถนี้ เราจะเป็นที่พอใจอย่างยิ่งสมเจตนา
ของเราที่มีต่อพี่น้องทั้งหลาย

ขอให้พี่น้องทั้งหลายต่างท่านต่างมีความรักชาติ มีความเสียสละ มีความสามัคคีกลมเกลียวกัน อย่าถือศักดิ์ถือเหล้าถืออันถือนี้ นั้นเป็นความแตกแยก ให้ถือเป็นประหนึ่งว่า ชาติไทยของเราเป็นอวัยวะเดียวกัน เพราะเราเกิดมาด้วยบุญด้วยกรรมด้วยกันทุกคน จึงเยอหยิ่งจองหองต่อกันไม่ได้ ต่างคนต่างเกิดมาด้วยบุญด้วยกรรมหนักเบาต่างกัน มีบ้างจนบ้าง โง่บ้างฉลาดบ้าง ให้อภัยกัน นี้เรียกว่าเราเชื่อบุญเชื่อกรรม สัพเพ สตฺตา อันว่าสัตว์ทั้งหลายที่เป็นเพื่อนทุกข์เกิดแก่เจ็บตายด้วยกันหมดทั้งสิ้น เมื่อมีความเกิดแก่เจ็บตายด้วยกันหมดทั้งสิ้นแล้ว ท่านจึงไม่ให้เยอหยิ่งจองหองต่อกัน ให้มีความเมตตาสงสารให้อภัยกัน นี้ละเป็นทางเดินของชาวพุทธเรา

วันนี้ได้พูดถึงด้านวัตถุก็เพียงเล็กน้อย แล้วก็มาชี้แจงถึงด้านอรรถด้านธรรมจากนั้นก็ถึงที่พึ่งของใจ นี้ละที่พึ่งของใจ เริ่มต้นตั้งแต่เรามีพุทธโธ ธัมโม สังฆโม ติดใจเราแล้ว ตายไปสวรรค์ เราอย่าไปเชื่อกิเลสว่าสวรรค์ไม่มี คนที่ไม่สร้างคุณงามความดี สร้างแต่ความชั่วช้าลามก โดยเชื่อกิเลสว่านรกไม่มี ผู้นั้นแหละผู้จะจม พระพุทธเจ้าไม่เคยโกหกโลก ขอให้จำคำนี้ให้ดีแล้วฝังใจ ระลึกพุทธโธ ธัมโม สังฆโม เสมอ แล้วจะมีความแน่นหนามั่นคงขึ้นที่ใจ

ร่างกายของเราก็มีที่พึ่ง สมบัติเงินทองข้าวของเป็นที่อยู่ที่อาศัยเป็นที่ภาคภูมิใจใจของเราก็มีธรรม มีพุทธโธ ธัมโม สังฆโม มีการให้ทาน รักษาศีล ภาวนา เป็นสมบัติของใจ ใจมีที่พึ่งแล้วใจก็จะไปสวรรค์ไม่ต้องสงสัย สวรรค์มีไว้เพื่อคนดี นรกมีไว้เพื่อคนชั่ว ใครจะลบล้างไม่ได้ทั้งดีทั้งชั่ว พระพุทธเจ้าพระองค์ใดก็ไม่เคยลบล้างสิ่งเหล่านี้ได้ ต้องสอนไว้ตามหลักความมีความเป็นของสิ่งเหล่านั้น

เราเป็นชาวพุทธขอให้ต่างคนต่างเชื่อบุญเชื่อกรรม แล้วปฏิบัติหน้าที่การงานของตนให้เป็นไปเพื่อความราบรื่นดีงาม ในครอบครัวเหี้ยเรือนเฉพาะอย่างยิ่งผัวเมียอย่าทะเลาะกันเรื่องราคาตะตุมหา กินไม่พอ ๆ เสาะแสวงหาแต่เหยื่อ ๆ ผู้หญิงก็หาเหยื่อผู้ชายก็หาเหยื่อ ครั้นได้มาแล้วก็มากัดกันในบ้านในเรือนหมาสู้ไม่ได้นะ หมาเขากัดกันเฉพาะเวลาเขาคึกเขาคะนอง แต่ผัวเมียกัดกันนี้กัดตลอด อย่าเอาไปรบกับหมานะ เราเป็นมนุษย์เรามีคุณธรรมแต่สู้หมาไม่ได้ เรียกว่าเลวกว่าหมา อย่างนำวิชาเลวกว่าหมามาใช้ในวงมนุษย์แห่งชาวพุทธของเรา จะขายเนื้อขายตัวกว้างขวางมากทั่วประเทศไทยแห่งชาวพุทธของเรา นี่ หลวงตาบัวอายนะ

เอาละครแสดงธรรมในวันนี้ก็เห็นว่าสมควรแก่เวลา หากผิดถูกประการใดตามความรู้สึกของท่านผู้เข้าใจอย่างนั้นก็ให้ขออภัยด้วยนะ แต่การแสดงธรรมทั้งนี้ไม่ว่าธรรมะชั้นใดที่แสดงนี้ เราแสดงด้วยความแน่ใจที่รู้ที่เห็นตามหลักความจริงนั้น ๆ ไม่ว่าจะธรรมชั้นใดภูมิใดเราไม่ได้แสดงด้วยความสงสัย เราแสดงด้วยความจริงใจที่รู้ที่

เห็นจริง ๆ มาสอน หากว่าท่านทั้งหลายจะเชื่อขนาดใดไม่เชื่อขนาดใดนั้นก็เป็นเรื่องของผู้ฟัง

ในอวสานแห่งการแสดงธรรมนี้ ขออำนาจแห่งคุณพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ จงมาคุ้มครองท่านทั้งหลายให้มีความสุขความเจริญ ปราบปรามสิ่งใดที่อยู่ในขอบเขตแห่งธรรม ขอจงสำเร็จตามความมุ่งหมาย ตามความปรารถนานั้น และขอยกเว้นข้อหนึ่งว่า ถ้าปรารถนาอยากมีเมียสิบคนพี่สิบคนนั้นหลงตาไม่เห็นด้วยเลย ดีไม่ดีเอาไม่ไล้ตีเอาด้วย ยังไม่ลงธรรมาสน์ก็ตีคนได้ จึงขอภัยด้วย และขอความสวัสดิ์จึงมีแก่พี่น้องทั้งหลายโดยทั่วกันเทอญ